

Тема. І. Франко. „Фарбований Лис”.

Мета: допомогти учням глибше усвідомити ідейно-художній зміст казки; вчити розрізняти головних і другорядних персонажів; розвивати увагу, фантазію; уміння виразно й вдумливо читати казку; виховувати усвідомлене позитивне ставлення до доброго й красивого в житті та негативне ставлення до зла, хвалькуватості, нечесності.

Хід уроку

I. Організаційний момент**II. Мотивація навчальної діяльності учнів. Оголошення теми, мети уроку**

Пишучи казки про звірів, письменники перш за все мають на увазі людей — їх хороші риси характеру й вади та недоліки.

- Як ви вважаєте, яких людей висміює І.Франко, сміючись з хитрого, зарозумілого Лиса, який постраждав від власного обману?
- А така риса характеру, як хитрість, вважається негативною чи позитивною?
- За яких обставин вона виявляється в героя?
- Сьогодні ми спробуємо дати відповідь на ці запитання, проаналізувавши літературну казку І.Франка „Фарбований Лис”.

III. Формування та вдосконалення вмінь і навичок

1. Бесіда за змістом казки:

- Хто такий Микита? Що ви дізнались про нього на початку твору?
- Куди вирішив вирушити Лис у базарний день і чому?
- Чи вдалося герою виконати свої горді нахвалання? Яким постає він перед нами в скрутку для нього хвилину: таким же сміливим, гордим чи іншим? Висловлюючись, посилайтеся на факти з твору.
- Яких змін зазнала зовнішність Лиса після цього неприємного для нього випадку? (Зачитати опис).
- Яке враження справив новий звір на лісових мешканців? Чому вони перелякалися його?
- Чому Лис Микита вирішив „добре виграти на своїй подобі”?
- Чи й справді ласкаві слова Лиса до звірів були щирими?
- Яких людей нагадував тут Микита?
- Чому лісові мешканці розірвали на шматки свого царя? В яких словах особливо іронічно висміюється цар?
- У чому повчальне значення казки?
- Кого уособлює головний герой казки?

2. Гра „Так чи ні”

- 1) Лис Микита був дуже хитрим, його не могли спіймати мисливці дуже довгий час.
- 2) У діжці Лиса знайшов Пес.
- 3) Лис вибрався з діжки, коли вже почало смеркатися, й одразу чкурнув до лісу.
- 4) Лис обкачався у траві – і фарба одразу зійшла.
- 5) Лис був пофарбований у зелений колір.
- 6) Звірі дуже зраділи, побачивши нового царя.
- 7) Першим побачив Лиса Микиту й перелякався вовк.
- 8) Лис Микита насилу стримався. Щоб не заспівати разом з лисичками.

3. „Мозкова атака”

Визначити тему та ідею казки „Фарбований Лис”.

Очікувані відповіді.

Тема — зображення історії хитрого Лиса, який постраждав через свій обман.

Ідея — засудження користолюбства, нечесності, висміювання пихатості та зарозумілості людей, схожих на Лиса Микиту.

4. Слово вчителя

У творах художньої літератури діють герої (персонажі). Їх може бути більше або менше, але про одного-двох героїв, як правило, розповідається докладніше. Описуються їхні вчинки, стосунки з іншими дійовими особами.

Головні персонажі (дійові особи, герої) — це ті, які стоять у центрі твору, характер, дії і вчинки яких змальовуються найдокладніше.

Інші персонажі, які допомагають глибше розкрити характери головних героїв, тему та ідею твору, називаються другорядними.

Заповнити таблицю:

Головні герої казки	Другорядні герої казки

Як фразеологізми, використані в тексті (мов муха в окропі, дати драпака, мов у Бога за дверима, мов полуда з очей спала) допомагають розкрити характер персонажів казки?

IV. Підсумок уроку

- Які риси характеру вбили Лиса? На якому життєвому ви б допомогли герою? Чому? Навіщо?
- Коли кажуть, що „людина пізнається, як на фарбованім Лисі?“
- Чи має право приятель брехати? Що треба робити, коли брешуть?

V. Домашнє завдання

1. Вигадати іншу кінцівку казці.
2. Читати казку «Лелія» Лесі Українки с.46- 50 (включно)